

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI
(NR 102)
z dnia 9 lipca 2025 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (nr 102)

9 lipca 2025 r.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi, obradująca pod przewodnictwem posła **Mirosława Maliszewskiego (PSL-TD)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

- projekt dezyderatu w sprawie podjęcia działań zmierzających do zapewnienia równych i przejrzystych zasad organizacji przetargów na dzierżawę gruntów w ramach ośrodków produkcji rolnej,
- projekt planu pracy Komisji na okres od 1 lipca do 31 grudnia 2025 r.,
- i zaopiniowała dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej sprawozdanie z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2024 roku (druk nr 1405) w zakresie działania Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli: **Rafał Urbaniak** dyrektor Departamentu Kontroli i Audytu Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz ze współpracownikami, **Rafał Ostrowski** dyrektor Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami, **Lucjan Zwolak** zastępca dyrektora generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, **Mirosław Dackiewicz** przewodniczący Komisji Rewizyjnej Polskiej Federacji Rolnej, **Kazimierz Zdunowski** przewodniczący Rady Krajowej Stowarzyszenia Naukowo-Technicznego Przemysłu Spożywczego, **Grzegorz Anczewski** doradca w Biurze Krajowej Rady Izb Rolniczych oraz **Aleksandra Wielgos** asystentka przewodniczącego Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Dariusz Myrcha**, **Anna Rajewska**, **Jarosław Żołądź** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Dzień dobry.

Otwieram posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Witam państwa posłów. Witam przedstawicieli Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, przedstawicieli Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa z zastępcą dyrektora generalnego, panem Lucjanem Zwolakiem na czele, pana dyrektora Rafała Ostrowskiego z Najwyższej Izby Kontroli, jak również przedstawicieli pozostałych organizacji oraz wszystkich przybyłych gości.

Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia został państwu dostarczony. Obejmuje, w punkcie pierwszym, rozpatrzenie projektu planu pracy Komisji na okres od 1 lipca do 31 grudnia 2025 r., w punkcie drugim – rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej sprawozdania z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2024 r. (druk nr 1405) w zakresie działania Komisji.

Szanowni państwo, na wczorajszym posiedzeniu Komisji prezydium zobowiązało się do przygotowania projektu dezyderatu. Proponuję, żeby Komisja uzupełniła porządek dzienny o punkt obejmujący rozpatrzenie projektu dezyderatu w sprawie podjęcia działań zmierzających do zapewnienia równych i przejrzystych zasad organizacji przetargów na dzierżawę gruntów w ramach ośrodków produkcji rolnej. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, uznam, że Komisja przyjęła propozycję. Sprzeciwu nie słyszę. Uważam porządek dzienny za przyjęty.

Przystępujemy zatem do realizacji punktu pierwszego porządku dziennego. Proponuję, żeby Komisja uchwaliła dezyderat o następującej treści. Jest to dezyderat nr 7 Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie podjęcia działań zmierzających do zapewnienia równych i przejrzystych zasad organizacji przetargów na dzierżawę gruntów w ramach ośrodków produkcji rolnej do ministra rolnictwa i rozwoju wsi, uchwalony w dniu 9 lipca 2025 r.

„Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi po zapoznaniu się z informacjami i opiniami środowisk rolniczych oraz przedstawicieli izb rolniczych oraz informacją Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na posiedzeniu w dniu 8 lipca 2025 r. zwraca się do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

z wnioskiem o niezwłoczne podjęcie działań zmierzających do zapewnienia równych i przejrzystych zasad organizacji przetargów na dzierżawę gruntów w ramach Ośrodków Produkcji Rolnej.

W szczególności Komisja apeluje o:

1. wprowadzenie jednolitych i przejrzystych kryteriów przetargowych, a także zapewnienie odpowiedniego terminu składania ofert, które umożliwią realny udział rolników indywidualnych, w tym gospodarstw rodzinnych, w postępowaniach przetargowych,
2. ograniczenie nadmiernego uprzywilejowania dużych podmiotów kapitałowych, między innymi poprzez zmianę punktacji, która obecnie nadmiernie premiuje wysokość czynszu, skalę zaplecza technicznego oraz współpracy z ośrodkami naukowymi,
3. dokonanie przeglądu dotychczasowych postępowań przetargowych organizowanych przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa na dzierżawę gruntów rolnych w ramach Ośrodków Produkcji Rolnej.

Komisja wskazuje, że w obliczu zmieniającej się sytuacji ekonomicznej wielu gospodarstw rolnych priorytetem państwa powinno być równomierne wspieranie różnych podmiotów działających w systemie polityki rolnej w Polsce”.

Chciałbym bardzo podziękować panu posłowi Krzysztofowi Cieciorze za przygotowanie zrzębów dezyderatu. Chciałem też Wysoką Komisję poinformować, że dosłownie przed chwilą sprawa ta była omawiana na posiedzeniu prezydium Komisji w obecności pana posła Krzysztofa Cieciorzy. Doszliśmy do kompromisu, żeby dezyderat tej treści został przyjęty przez aklamację i żebyśmy na ten temat nie prowadzili dyskusji, jako że odbyła się ona w dniu wczorajszym.

Pan poseł Krzysztof Cieciora, proszę bardzo.

Poseł Krzysztof Cieciora (PiS):

Tak jest. Potwierdzam to, co mówi pan przewodniczący. Spotkaliśmy się w związku z wczorajszym posiedzeniem Komisji zwołanym w trybie z art. 152 w sprawie ośrodków produkcji rolnej. Dezyderat w pełni wyczerpuje nasze oczekiwania w stosunku do ministra rolnictwa i rozwoju wsi.

Bardzo dziękuję Komisji, prezydium Komisji, panu przewodniczącemu, że projekt dezyderatu, który przygotowałem, został zaaprobowany. Oczywiście były poprawki, ale myślę, że w dobrym klimacie wspólnie je wprowadziliśmy. Bardzo proszę wszystkich o poparcie dezyderatu. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Dziękuję.

Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, stwierdzę, że Komisja uchwaliła dezyderat w sprawie podjęcia działań zmierzających do zapewnienia równych i przejrzystych zasad organizacji przetargów na dzierżawę gruntu w ramach ośrodków produkcji rolnej.

Czy ktoś wyraża sprzeciw wobec przyjęcia dezyderatu w przedstawionej treści? Nie widzę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła dezyderat w treści, którą przed chwilą paniom i panom posłom oraz gościom przedstawiłem. Bardzo dziękuję za merytoryczną pracę i zachowanie się państwa w kwestii dezyderatu.

Przystępujemy zatem do realizacji punktu drugiego porządku dziennego. W dniu 3 czerwca 2025 r. pan marszałek zwrócił się do przewodniczących komisji o sporządzenie planu pracy komisji na okres od 1 lipca do 31 grudnia 2025 r. Przedstawię plan pracy, który jest efektem zgłoszeń ze strony państwa posłów, a także niezrealizowanych tematów z poprzedniego półrocza. Plan pracy Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi na okres od 1 lipca do 31 grudnia 2025 r. wygląda następująco.

Punkt pierwszy to rozpatrzenie informacji ministra rolnictwa i rozwoju wsi na temat relacji handlowych z Ukrainą oraz umowy handlowej Unii Europejskiej z państwami Mercosur. Przypominam, że jutro jest to tematem posiedzenia naszej Komisji.

Punkt drugi to rozpatrzenie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz ustawy o funduszu sołeckim (druk nr 610).

Punkt trzeci to informacja na temat funkcjonowania Narodowego Instytutu Kultury i Dziedzictwa Wsi. Przypominam, że jest to posiedzenie wyjazdowe, połączone z informacją na temat strategii zwiększania liczby szkół rolniczych nadzorowanych przez ministra rolnictwa i rozwoju wsi.

Punkt czwarty to stan polskiej branży mleczarskiej na przykładzie spółdzielni mleczarskich w województwie podlaskim. To również jest propozycja wyjazdowego posiedzenia Komisji.

Punkt piąty to rozpatrzenie informacji ministra rolnictwa i rozwoju wsi o sytuacji na poszczególnych rynkach rolnych.

Punkt szósty to informacja dotycząca koncepcji integracji procesu scalania gruntów z przygotowaniem inwestycji drogowych.

Punkt siódmy składa z dwóch podpunktów. Po pierwsze jest to rozpatrzenie informacji ministra rolnictwa i rozwoju wsi na temat funkcjonowania porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego w Polsce w powiązaniu z rynkiem nasiennym i wykorzystaniem wyników badań przez rolników, a w punkcie drugim jest rozpatrzenie informacji ministra rolnictwa i rozwoju wsi na temat sytuacji hodowli roślin w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem udziału polskich odmian w rynku nasiennym – perspektywy i kierunki hodowli nowych odmian.

W punkcie ósmym są dwa podpunkty. Po pierwsze, jest to rozpatrzenie informacji na temat możliwości wprowadzenia indeksu Nutri-Score systemu oceny wartości odżywczej produktów spożywczych – pomoc konsumentom, podejmowanie świadomych wyborów, walka z otyłością i pomoc we wprowadzeniu zbilansowanej diety, jak również połączony z tym punkt drugi, czyli rozpatrzenie informacji na temat możliwości wprowadzenia żywności ekologicznej w placówkach publicznych jako mechanizm wsparcia.

Punkt dziewiąty to rozpatrzenie informacji ministra rolnictwa i rozwoju wsi na temat zwalczania chorób zakaźnych zwierząt – aktualny stan i perspektywy oraz wydatkowanie środków przeznaczonych na pomoc hodowcom.

Punkt dziesiąty to rozpatrzenie informacji ministra rolnictwa i rozwoju wsi na temat perspektyw rozwoju hodowli zwierząt w Polsce – sytuacja zakładów doświadczalnych i spółek strategicznych.

Punkt jedenasty to rozpatrzenie informacji na temat funkcjonowania Krajowej Grupy Spożywczej oraz Rolno-Spożywczej Spółki Inwestycyjnej.

Punkt dwunasty to rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych projektu ustawy budżetowej na rok 2026 w zakresie działania Komisji.

Punkt trzynasty to rozpatrzenie informacji ministra rolnictwa i rozwoju wsi na temat wdrażania interwencji inwestycyjnych w „Planie strategicznym dla wspólnej polityki rolnej na lata 2023–2027”.

Punkt czternasty składa się z dwóch podpunktów. Po pierwsze, jest to rozpatrzenie informacji na temat stanu odporności polskiego rolnictwa na susze i powódzie, w szczególności pod kątem retencji glebowej, punkt drugi to rozpatrzenie informacji na temat funkcjonowania spółek wodnych i możliwości wprowadzenia obligatoryjnego udziału rolników w spółkach wodnych.

Piętnasty temat posiedzenia to rozpatrzenie informacji na temat zagospodarowania odpadów pochodzących z produkcji rolno-spożywczej.

Punkt szesnasty to informacja na temat funkcjonowania biogazowni rolniczych w Polsce.

Punkt siedemnasty obejmuje rozpatrzenie informacji ministra rolnictwa i rozwoju wsi na temat kwasowości gleb w Polsce oraz programów służących poprawie jakości gleb.

Jeżeli chodzi o punkt osiemnasty, który państwo macie, jest propozycja prezydium, żeby został skierowany do odpowiedniej podkomisji. Jest to informacja na temat możliwości wprowadzenia planu działania na rzecz żywności roślinnej na podstawie duńskiego Action Plan for Plant-Based Foods – szanse i perspektywy strategicznego wsparcia dla produkcji roślinnej. Być może nie jest to aż tak istotny temat, chociaż żadnemu tematowi nie umniejszamy jego rangi, żeby był podejmowany na posiedzeniu Komisji. Dlatego proponuję, żeby ten temat był omówiony na posiedzeniu podkomisji.

Jak państwo widzicie, mamy zaplanowanych 17 posiedzeń. Do tego będą oczywiście posiedzenia wynikające z prac legislacyjnych w Sejmie i posiedzenia, które są zwoływane wtedy, kiedy sytuacja w rolnictwie jest dynamiczna, wtedy, kiedy istnieje potrzeba pilnego omówienia danej kwestii. Proponuję – jest to także głos idący z prezydium – żebyśmy na tym etapie zbytnio nie rozszerzali planu pracy, dlatego że jest on bardzo mocno rozbudowany. I tak będzie trudno wszystkie tematy zmieścić.

Tym niemniej zadam pytanie: Czy są jeszcze jakieś inne propozycje do przedstawionego projektu planu pracy? Bardzo proszę, pani poseł.

Posel Małgorzata Tracz (KO):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący.

Mam nie propozycję, tylko pytanie, do której podkomisji przesunęlibyśmy duński plan żywności roślinnej.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Do podkomisji, której przewodniczy pani poseł.

Posel Małgorzata Tracz (KO):

No to dobrze. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Czy wyraża pani poseł zgodę? Jest to temat, który pani poseł zaproponowała.

Posel Małgorzata Tracz (KO):

Tak, tak, wyrażam.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Nie ma żadnych innych propozycji. Bardzo dziękuję.

Stwierdzam w takim razie, że Komisja uchwaliła plan pracy na okres od 1 lipca do 31 grudnia 2025 r. w wersji, którą przedstawiłem.

Przystępujemy do realizacji punktu trzeciego porządku dziennego. Szanowni państwo, marszałek Sejmu, zgodnie z art. 126 ust. 4 Sejmu, skierował w dniu 25 czerwca br. przedstawione przez prezesa Najwyższej Izby Kontroli sprawozdanie z działalności NIK w 2024 r. zawarte w druku nr 1405 do Komisji do Spraw Kontroli Państwowej w celu zaopiniowania. Jednocześnie pan marszałek skierował sprawozdanie do pozostałych komisji sejmowych w celu rozpatrzenia w ich zakresie działania oraz przedstawienia opinii i wniosków do Komisji do Spraw Kontroli Państwowej.

Bardzo proszę pana Rafała Ostrowskiego, dyrektora Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi w Najwyższej Izbie Kontroli o przedstawienie sprawozdania z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2024 r. w zakresie działania naszej Komisji. Bardzo proszę, panie dyrektorze.

Dyrektor Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi Najwyższej Izby Kontroli Rafał Ostrowski:

Dziękuję.

Panie przewodniczący, szanowni państwo, Wysoka Komisjo, do właściwości kontrolnych Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi należy przeprowadzanie kontroli w szczególności w zakresie spraw objętych działami administracji rządowej – rolnictwo, rozwój wsi, rynki rolne, rybołówstwo, a także przeprowadzenie kontroli wykonania budżetu państwa w części 32 – Rolnictwo, część 33 – Rozwój wsi, części 35 – Rynki rolne, części 62 – Rybołówstwo, części 72 – Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

W 2024 r. Departament Rolnictwa i Rozwoju Wsi przeprowadził kontrolę wykonania budżetu państwa w 2023 r. w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa oraz Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w powyższych częściach budżetowych. Pozwolę sobie przytoczyć same główki ocen z poszczególnych kontroli budżetowych, dlatego że tematy te już były omawiane na wcześniejszych posiedzeniach Komisji.

Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2023 r. w częściach 33 – Rozwój wsi i 35 – Rynki rolne oraz opisowo w części 32 – Rolnictwo. Ocena ta jest efektem wyników kontroli przeprowadzonej w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie wykonanie planu finansowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w 2023 r., a także realizację przez agencję zadań finansowanych z udziałem środków z budżetu Unii Europejskiej. Najwyższa Izba Kontroli oceniła w formie opisowej wykonanie planu finansowego Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa ustalonego na 2023 r., a pozytywnie wykonanie w 2023 r. planu finansowego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa oraz realizację zadań finansowanych z udziałem środków budżetu Unii Europejskiej. Wykonanie budżetu państwa w 2023 r. w części 72 – Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz realizację planów finansowych funduszu emerytalno-rentowego i funduszu administracyjnego na 2023 r. NIK również oceniła pozytywnie.

Ponadto Departament Rolnictwa i Rozwoju Wsi oprócz kontroli wykonania budżetu państwa za 2023 r. zrealizował dwie kontrole planowe. Pierwsza to „Wsparcie rolnictwa ekologicznego” oraz druga „Nadzór Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa nad produkcją i obrotem materiałem siewnym roślin rolniczych”. Zrealizował także dwie kontrole doraźne „Wydawanie decyzji zezwalających na wyłączenie gruntów rolnych z produkcji rolniczej przez wybrane starostwa województwa mazowieckiego w latach 2023–2024” oraz „Działania edukacyjne i doradcze w zakresie ochrony wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych, prowadzone przez Fundację na Rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa”.

W skrócie przedstawię państwu wyniki poszczególnych kontroli przeprowadzonych przez Departament Rolnictwa i Rozwoju Wsi i zakończonych w 2024 r.

Kontrola wsparcia rolnictwa ekologicznego wykazała, że nadzór ministra rolnictwa i rozwoju wsi nad Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w zakresie terminowego wydawania decyzji w sprawie przyznania płatności w ramach działania Rolnictwo ekologiczne „Programu rozwoju obszarów wiejskich w latach 2014–2020”, a także realizacji tych płatności był nieskuteczny. Nieterminowo przyznawano i realizowano płatności w ramach tego działania, jak też nie sporządzono rocznych sprawozdań z realizacji ramowego planu działań dla żywności i rolnictwa ekologicznego, nie ustalono docelowych wartości wskaźników realizacji poszczególnych działań w ramach programu i nie monitorowano na bieżąco wydatków na ten cel, co utrudniało dokonanie oceny osiągniętych postępów oraz skutków wsparcia.

Może to stanowić ryzyko zmniejszenia przez Komisję Europejską płatności na rzecz Polski w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, a także nieść ryzyko osłabienia konkurencyjności polskiego rolnictwa ekologicznego. Podczas kontroli stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą nastąpiło wprawdzie zwiększenie powierzchni ekologicznych użytków rolnych, ale tylko o 9%, co w przypadku nie w pełni prawidłowo funkcjonującego mechanizmu wspierania rolnictwa ekologicznego stanowi uzasadnione ryzyko nieosiągnięcia przyjętego w „Ramowym planie działań dla żywności i rolnictwa ekologicznego na lata 2021–2030” celu, to jest podwojenia do 2030 r. powierzchni ekologicznych użytków rolnych i osiągnięcia ponad 1 mln ha tej powierzchni.

Najwyższa Izba Kontroli wskazała potrzebę zintensyfikowania działań w celu osiągnięcia celu przyjętego w „Ramowym planie działań dla żywności i rolnictwa ekologicznego na lata 2021–2030”, to jest podwojenie do 2030 r. powierzchni ekologicznych użytków rolnych i osiągnięcia ponad 1 mln ha tej powierzchni. Ponadto wskazała potrzebę określenia w ramowych planach działań dla żywności i rolnictwa ekologicznego źródeł ich finansowania oraz wielkości ponoszonych nakładów finansowych na rolnictwo ekologiczne, docelowych wartości wskaźników realizacji poszczególnych działań na rzecz rozwoju rolnictwa ekologicznego w celu prawidłowego i racjonalnego wsparcia tego obszaru produkcji rolnej oraz dokonywania właściwej oceny skuteczności realizowanych przedsięwzięć, a oprócz tego opracowania rocznych sprawozdań z realizacji ramowych planów działań dla żywności i rolnictwa ekologicznego zawierających podsumowanie podjętych działań, analizę osiągniętych efektów i wskazanie kierunków poprawy realizacji poszczególnych działań w celu skutecznego monitorowania i podejmowania adekwatnych przedsięwzięć do dalszego wsparcia rolnictwa ekologicznego. Minister rolnictwa i rozwoju wsi poinformował, że będzie wykorzystywał przekazane oceny i ustalenia w toku realizacji swoich zadań.

Przechodzę do kolejnej planowej kontroli. Kontrola „Nadzór Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa nad produkcją i obrotem materiałem siewnym roślin rolniczych” wykazała, że działania państwowej inspekcji w zakresie nadzoru nad produkcją i obrotem materiałem siewnym roślin rolniczych nie zawsze były prawidłowe i rzetelne. Wojewódzcy inspektorzy sprawowali nadzór nad produkcją i obrotem materiałem siewnym roślin rolniczych, jednak był on niewystarczający, gdyż w około 5% przypadków kontroli jakości materiału siewnego stwierdzono nieprawidłowości. Ponadto w trakcie kontroli stwierdzono, że podejmowane przez głównego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa działania zmierzające do aktualizacji wysokości opłat związanych z oceną materiału siewnego były nieskuteczne i mimo znaczącego wzrostu poziomu cen towarów i usług pozostawały na tym samym poziomie od grudnia 2014 r. Brak aktualizacji opłat wpływał na uszczuplenie dochodów budżetu państwa z tego tytułu.

Najwyższa Izba Kontroli wskazała na potrzebę podjęcia działań w kierunku doprowadzenia do zmiany przepisów rozporządzenia ministra rolnictwa z 4 grudnia 2017 r. w sprawie opłat

związanych z oceną materiału siewnego w zakresie dotyczącym wysokości ustalonych stawek. Ponadto Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że problem niedokonywania bieżącej aktualizacji wysokości opłat związanych z oceną materiału siewnego w odniesieniu do utrzymującego się trendu wzrostowego średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych wpływa na uszczuplenie dochodów budżetu państwa realizowanych z tytułu opłat związanych z oceną materiału siewnego.

Ponadto Najwyższa Izba Kontroli wskazała na potrzebę rozważenia zlecenia przeprowadzenia prac badawczych przez jednostki nadzorowane w celu dokonania analizy wpływu sprawowanego nadzoru w zakresie wytwarzania i obrotu materiałem siewnym roślin rolniczych na jakość materiału wprowadzonego do obrotu gospodarczego. Minister rolnictwa i rozwoju wsi poinformował, że w powyższym zakresie trwają prace również w Unii Europejskiej.

Przechodzę do kolejnego tematu, już do kontroli doraźnej. W kontroli wydawania decyzji zezwalających na wyłączenie gruntów rolnych z produkcji rolniczej przez wybrane starostwa województwa mazowieckiego w latach 2023–2024 stwierdzono, że w powyższym okresie starostwa były przygotowane pod względem organizacyjnym i kadrowym do realizacji zadań związanych z wyłączeniem gruntów rolnych z produkcji. Wnioski rozpatrywano terminowo, decyzje administracyjne sporządzano poprawnie, jednak nadzór starostw nad sposobem realizacji procedur i egzekwowaniem decyzji administracyjnych nie zawsze był skuteczny oraz wymagał usprawnień. Kontrola wykazała przypadki żądania od wnioskodawców dokumentów, które organ mógł uzyskać samodzielnie z rejestrów publicznych lub ewidencji będących w zasobach starostwa. Ponadto zidentyfikowane w trakcie kontroli nieprawidłowości wskazały na niepełne stosowanie przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych w zakresie obowiązku zdjęcia i wykorzystania próchnicznej warstwy gleby z gruntów wyłączonych z produkcji rolnej, a także na występujący w niektórych przypadkach brak kontroli wykonania tego obowiązku.

W związku z powyższymi nieprawidłowościami skierowano wnioski pokontrolne, których realizacja przyczyniłaby się do usprawnień w procedurach administracyjnych starostw, wzmocnienia mechanizmów ochrony warstwy próchnicznej gleby, optymalizacji wykorzystania rejestrów publicznych i zwiększenia efektywności nadzoru nad wyłączeniem gruntów rolnych z produkcji. W odpowiedzi na wystąpienia pokontrolne starostowie poinformowali, że będą wykorzystywali przekazane oceny i ustalenia w toku realizacji swoich zadań.

Ponadto Departament Rolnictwa i Rozwoju Wsi zrealizował także kontrolę doraźną dotyczącą działań edukacyjnych i doradczych w zakresie ochrony wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych, prowadzonych przez Fundację na Rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa. Przeprowadzona kontrola doraźna stanowiła element kontroli planowej pt. „Ochrona wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych”, koordynowanej przez Departament Środowiska Najwyższej Izby Kontroli. Obecnie informacja ta jest procedowana i niedługo zostanie opublikowana.

Ponadto w 2024 r. Departament Rolnictwa i Rozwoju Wsi przygotował projekty dwóch programów kontroli na 2025 r., to jest „Bezpieczeństwo żywnościowe Polski” oraz „Zarządzanie należnościami finansowymi przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa”. Są to kontrole, które w tej chwili trwają.

Poza działalnością kontrolną w ramach współpracy z organami Sejmu przedstawiciele Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi uczestniczyli w 109 posiedzeniach komisji sejmowych. Pracownicy departamentu asystowali także w sześciu kontrolach przeprowadzonych przez Europejski Trybunał Obrachunkowy, w tym dotyczących kontroli finansowej Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji oraz Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, a także kontroli finansowej dotyczącej Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego.

Ponadto w 2024 r. przedstawiciel kierownictwa departamentu wziął udział w zorganizowanej przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi konferencji naukowej pt. „Polskie rolnictwo – 20 lat w Unii Europejskiej”. Podczas konferencji omówiono zagadnienia dotyczące ekonomii, polityki, produkcji, ewolucji w latach 2004–2024, zmian i tendencji ekonomicznych sektora rolno-spożywczego.

W 2024 r. kontroler z Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi zaprezentował również wyniki kontroli wsparcia rolnictwa ekologicznego podczas międzynarodowej konferencji EUROSAL,

zorganizowanej w Najwyższej Izbie Kontroli. Tematem spotkania były wyzwania dla rolnictwa wynikające z polityk przeciwdziałania zmianie klimatu.

Chciałbym jeszcze skrótowo wspomnieć o zadaniach kontrolnych, które departament realizował w 2024 r., ale które zostały zakończone w 2025 r. Myślę, że zasadne byłoby ich wymienienie. Pierwsza to kontrola funkcjonowania spółek z większościowym udziałem Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa i nadzór nad ich działalnością. Kontrola ta, jak również kontrola „Nieodpłatne przekazywanie nieruchomości rolnych Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa” były omawiane przez szanowną Komisję. Oprócz tego były kontrole doraźne: „Sposób wykorzystania środków pochodzących z dotacji przedmiotowej na realizację przez Polską Federację Hodowców Bydła i Producentów Mleka zadań z zakresu postępu biologicznego w produkcji zwierzęcej”, „Wybrane aspekty z działalności Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w zakresie wykrywania naruszeń” oraz „Wybrane aspekty gospodarowania rezerwami strategicznymi i realizacji zadań powierzonych przez Rządową Agencję Rezerw Strategicznych”.

W tym miejscu chciałbym jeszcze przed szanownym państwem serdecznie podziękować w imieniu kierownictwa departamentu wszystkim pracownikom, kontrolerom naszego departamentu. Gdyby nie oni, to żadne z zadań nie zostałyby dowiezione. Chciałbym tutaj jeszcze raz podziękować. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Dziękuję.

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w kwestii związanej ze sprawozdaniem? Nie widzę.

W związku z tym proponuję, żeby Komisja przyjęła opinię nr 6 Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi o sprawozdaniu z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2024 r. dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej, uchwaloną na posiedzeniu w dniu 9 lipca 2025 r.

Przeczytam jej treść: „Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi na posiedzeniu w dniu 9 lipca br. rozpatrzyła sprawozdanie z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2024 r. zawarte w druku nr 1405 w zakresie działania Komisji. Komisja po wysłuchaniu szczegółowych informacji udzielanych przez przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli i przeprowadzonej dyskusji pozytywnie opiniuje powyższe sprawozdanie, nie zgłaszając do niego uwag i wniosków.”.

Czy ktoś z państwa jest przeciwko przyjęciu opinii? Nie widzę. Stwierdzam w takim razie, że Komisja przyjęła opinię w sprawie sprawozdania z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2024 r. w zakresie działania Komisji. Na podstawie wyników głosowania stwierdzam, co powyższe.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia. Protokół będzie dostępny w sekretariacie Komisji.

Zamykam posiedzenie Komisji. Dziękuję państwu.